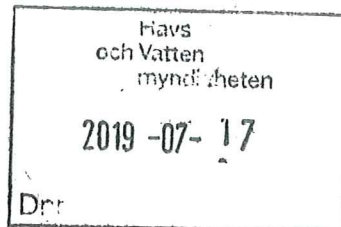

2019-07-04
M2019/01424/Nm

Miljödepartementet

*Katrine
Vanhie*

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11 930
404 39 Göteborg

Uppdrag om översyn av föreskrifter och vägledning för uppnående av rätt vattenstatus

Regeringens beslut

Havs- och vattenmyndigheten får i uppdrag att se över sina föreskrifter och sin vägledning så att möjligheterna till undantag och förklarande av vatten som kraftigt modifierade används fullt ut.

Uppdraget ska redovisas senast den 1 januari 2020.

Bakgrund

Av ramdirektivet för vatten – som i svensk rätt i huvudsak genomförs med 5 kap. miljöbalken och föreskrifter meddelade med stöd av bestämmelserna i det kapitlet – följer krav på att det vatten som omfattas av direktivet inte får försämrats i strid med direktivets bestämmelser och att dess status ska förbättras så att direktivets mål vad gäller kvalitet och kvantitet kan nås i tid. Direktivet anger alltså dels en viss status eller potential som ska uppnås men också vid vilken tidpunkt statusen eller potentialen ska vara uppnådd.

Ramdirektivet för vatten ger medlemsstaterna möjlighet att avvika och göra undantag från de miljömål som anges i direktivet. De angivna målen om god yt- och grundvattenstatus eller god ekologisk potential och god ytvattenstatus skulle som huvudregel ha uppnåtts senast den 22 december 2015. Direktivets bestämmelser om förklarande av ett vatten som kraftigt modifierat och dess bestämmelser om undantag möjliggör för medlemsstaterna att dels skjuta upp tidpunkten för när miljömålen ska nås, dels sätta lägre krav, dvs. fastställa mindre stränga mål än att uppnå god vattenstatus. Direktivet möjliggör även för medlemsstaterna att under vissa förutsättningar tillåta viss

försämring av vattenstatusen. Direktivets bestämmelser om undantag och utpekande av vatten som kraftigt modifierade är fakultativa.

Genom ändringar i vattenförvaltningsförordningen (2004:660) som trädde i kraft den 11 januari 2019 har regeringen beslutat att möjligheten att förklara ett vatten som kraftigt modifierat och möjligheterna till undantag från den generella kravnivån ska användas när förutsättningarna för detta är uppfyllda. Dessa förutsättningar anges i bestämmelser i vattenförvaltningsförordningen och motsvarar de förutsättningar som anges i direktivet.

Närmare om uppdraget

Regeringen har genom ändringar i vattenförvaltningsförordningen infört en skyldighet för vattenförvaltningen att fullt ut använda de möjligheter som ramdirektivet för vatten ger avseende undantag och förklarande av vatten som kraftigt modifierade.

I avsnitt 20 i propositionen Vattenmiljö och vattenkraft (prop. 2017/18:243) aviserar regeringens avsikt att – i ljuset av att ramdirektivets undantag ska användas fullt ut – uppdra åt Havs- och vattenmyndigheten att se över sina föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten, samt att utveckla sitt vägledande material vad gäller bedömningsgrunder, vad som kan anses vara samhällsnyttig verksamhet, statusklassning och kraftigt modifierade vatten.

Vid genomförande av uppdraget avseende utveckling av vägledande material ska betydelsen av lokala och regionala miljö- och energiperspektiv samt klimatnytta belysas särskilt. För miljöperspektivet avses miljön i stort, dvs. såväl naturmiljön i sig som kulturmiljöer, rekreationsvärden och sociala värden. I uppdraget ligger även att redovisa hur beslut om att förklara vatten som kraftigt modifierade och användning av undantag tillämpats i några andra EU-länder.

Av 3 kap. 5 § 1 miljö tillsynsförordningen (2011:13) framgår att Havs- och vattenmyndigheten ska ge tillsynsvägledning om miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken inom sitt ansvarsområde. Med ansvarsområde avses här ytvatten. Detta ansvar innefattar bl.a. vägledning till vattenmyndigheterna vad gäller förklarande av vatten som kraftigt modifierade, statusklassning och användande av undantag. Havs- och vattenmyndigheten har beslutat föreskrifter och vägleder redan i dag vad gäller dessa frågor. Havs- och

vattenmyndigheten ska nu utveckla detta arbete med inriktning på att vatten ska förklaras som kraftigt modifierade och undantag användas när förutsättningarna för detta är uppfyllda.

Arbetet ska genomföras i dialog med berörda myndigheter så som bl.a. Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Riksantikvarieämbetet, Boverket, Trafikverket, Sjöfartsverket, länsstyrelserna och lokala och regionala aktörer.

Uppdraget ska redovisas senast den 1 januari 2020.

På regeringens vägnar

Isabella Lövin

Jacob Hagberg

Kopia till

Boverket
Energimyndigheten
Naturvårdsverket
Riksantikvarieämbete
Sjöfartsverket
Samtliga länsstyrelser
Trafikverket